

## ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 lei.

Manuscripte nu se redau.

## LIBERTATEA

## INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri foarte moderate.

Abonamente și insertiuni se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă.

## CARE E MAI BUNĂ?

Când am făcut proiectul de o nouă organizare schițat în articoli »Eșire din impas«, am ținut în vedere, că baza pe care stau aceia, cari cred că prin rezistență pasivă putem salva bazele de drept ale organizațiunii noastre, e cu totul greșită și invoalvă în sine un adevărat pericol, care în ultima analiză va duce la totala descompunere a partidului.

Pentru clarificarea chestiunii mă simt necesitat a reveni asupra lucrului și a-mi preciza punctul de vedere față de articoli apăruiți în »Telegraful Român« și »Drapelul«. Am fost și sunt de credință, că susținând numele actual al partidului și stând pe baza exclusivistă națională întru formarea partidului, ne-am lovit și atunci de opreliștea lui Hieronymi, dacă ne-am conforma întru toate procedurii proiectate de »Telegraful Român! Bine ar fi, dacă premisele din care am purces, ar fi greșite!

Este departe de mine credința, că unei hotărâri aduse de un număr fie cât de mare de fruntași, se vor și supune toți. Căzând însă inteligența, sau o mare parte a ei, de acord asupra modalității reorganizațiunii partidului, de sine ar urma, că pentru întruparea ideii și pentru sancționarea hotărârilor aduse, se fie convocați în toate cercurile electorale alegătorii. Aceste adunări ar fi chemate a se pronunța definitiv în chestie și a alege comitetele cercuale, și apoi din acelea să se compună cluburile comitatense.

Dacă dorim, ca partidul să desvolte o intensivă activitate, atunci trebuie să ne îngrijim, unde numai se poate, de organe corăspunzătoare.

Măncând din punctul de vedere, că, în cas de lipsă, pentru salvarea esenței trebuie jertfite for-

mele, am susținut și voi susține întotdeauna, că dacă ordonanțele lui Hieronymi nu permit funcționarea partidului nostru sub firma de partid național român și opresc gruparea poporului român într'un partid politic, care exclude ex principio pe ceilalți cetățeni, chiar și dacă aceia ar profesa aceleași principii politice, atunci dacă nu vom noi înșiși să contribuim la nimicirea partidului, trebuie să căutăm și să aflăm altă basă de organizare!

»Drapelul« respinge la limite punctul de vedere sus amintit, pe cuvânt, »că acela este mai periculos decât toate ordonanțele ministeriale și toate formele blânde ale lui Széll« și că propunerea mea, »este tocmai aceea ce a intenționat guvernul cu faimoasele sale ordonanțe și ceea ce guvernul, câtă vreme ținem noi neclintit la partidul nostru național, nici când nu poate realiza«.

Eu cred că »Drapelul« este în rătăcire, pentru-că nu numele și nu modul compunerii constituie esența unui partid, ci spiritul de care este condus și finta pe care o urmărește! De exemplu partidul guvernamental dela noi poartă numirea de partid »liberal«, în realitate însă de loc nu este liberal, ba din contră e reacționar! De asemenea greșește »Drapelul« când susține, că politică națională numai în cadrele »partidului național« se poate face, pentru-că nu numirea partidului caracterul de »național«, și poate exista partid cu numele de »național«, care însă în temeiul programului său și a spiritului cu care este condus, se fie foarte — nenațional!

Să distingem deci bine, și vom vedea, că acceptând modalitatea propusă de mine, vom jertfi numele partidului, dar' vom salva esența, adică vom avea un partid, din al cărui nume ar lipsi cuvântul

»național român«, care însă în esență va fi tot așa de național decumva nu și mai național, de cum a fost cel vechiu!

Stând însă pe punctul de vedere al »Drapelului«, vom salva pro foro interno, existența noastră ca »partid național român«, dar' în realitate nu vom mai avea partidul, pentru-că el nu va putea funcționa, ear' un partid, care nu poate funcționa, există numai în închipuire, pentru-că unde nu e mișcare, nu e viață!

Partidele se formează și se susțin pentru realizarea unui program, unor aspirațiuni. Indată însă ce se conving partizanii, că partidul nu mai poate promova interesele mai înalte pentru care s'a format, îl vor părăsi cu totul. La noi, neputându-se susține bazele pe până aci, e naturală dorința, ca acelea să fie înlocuite cu altele, pentru-că altfel nu putem lupta pentru realizarea aspirațiunilor pentru care am creat și am susținut partidul. Așadar' tocmai stând pe punctul de vedere al »Drapelului« și nu pe al nostru, se va realiza intențiunea guvernului, pentru-că în acest cas vom avea numai în idee »partid național român«, care de facto nu funcționează, ceea ce e egal cu neexistența. Este drept și adevărat, că aspirațiunile și principiile ce le nutrim, nu le va putea nime șterge din inimile noastre, dar', în-treb, șterge-se-vor acelea dacă ne vom acomoda și vom căuta altă basă, pe care să putem funcționa cu partid? Așa cred că ba! Ba mai mult, în modul acesta ne este dată posibilitatea a lupta pentru acele aspirațiuni și principii, și a le propaga în măsură mai intensivă.

Dacă considerăm principiile, aspirațiunile și spiritul în care este condus un partid de esența lui, atunci, dar' numai atunci mă pot

identifica cu »Drapelul«, când zice, că guvernul nici când nu va putea nimici partidul național. În fine »Drapelul« își exprimă temerea, că guvernul ar putea opri funcționarea partidului și în forma nouă. Are dreptate. Ne putem aștepta la toate, cu toate că acomodându-ne odată, i-ar lipsi guvernului chiar și pretextul pentru o nouă opreliște. De altfel la noi totul e posibil. Ei bine, atunci ne vom găsi o nouă formă de organizare, și dacă guvernul maghiar și forța împrejurărilor, ne va constrânge, vom conspira, dar' legați nu ne vom da, fiind hotărâți în cas de supremă necesitate, a recurge chiar și la ultima ratio.

Părerile mele pot apărea de curioase, dar' la tot cazul sunt mai puțin periculoase de cât cele necurioase.

Poate fi sigur »Drapelul«, că eu unul aș fi cel mai fericit, dacă într'o bună zi ne-am trezi cu restituție în integritate, dar' nu sunt atât de naiv, ca să mă aștept la o atare eventualitate.

Dr. A. Vlad.

## Tactică greșită.

Nu vorbim de tactica politicii noastre nepolitice, ci de tactica de a combate a unor ziare ale noastre.

Di Dr. Mihu și-a arătat opiniunea d-sale politică, în scrisoarea publicată de noi. Propunerea d-sale de eliminare a celor 2 puncte din program, n'a convenit la 3 ziare ale noastre, (»Gazeta«, »Drapelul«, »Tribuna«), și ele au combătut-o. Dar' nici una din aceste foi, nu a reprodu articolul pe care îl discutau, ci smulgându-și numai cuvinte și propoziții din el, le combăteau.

E foarte greșit acest fel de »combater«. Noi aici am simțit foarte viu aceea, că mulți cetitori ai numitelor gazete n'au rămas convinși de combaterea gazetei cetită de ei, și au simțit trebuința de a ceti și originalul, căci după asalturile asupra articolului dlui Dr. Mihu, am primit un tencușor de abonamente nouă, dela bărbați inteligenți, pe

Nu se mai vedea acum decât virful coșului din care nu mai eșea fum... Trecurăm podul de peste vale... Valea frumoasă și iubită pe marginea căreia se înșirau livezile, holdele cu porumbul necules încă, și miriștile de grâu, albite de brumă...

Ochii mi-se umplură de lacrimi și de sub vëlul durerii îmi răsărea viața trecută, ca un raiu luminos și dulce cum nu va mai fi altul nici-odată și nicăiri în lume.

Elena ședea în față, lângă mama; într'o mână își ținea gherghelul — pentru nimic în lume nu l'ar fi împachetat undeva — ear' pe genunchi păzea cu sfințenie o cunună frumoasă de tufănele albe și roșii și trandafirii. Băeții se înghesuiseră amândoi lângă vizitiu înebunindu-l cu stăruința lor de-a mână ei caii.

Mama purta grija celor patru caré de bagaj ce treceau naintea noastră, se nu se peardă ceva în lungul drum. Inaintam încet.

Orașul rămase în fund, strâns între două văi prelungi și dealuri pustii. La

unde foaia noastră nu mergea, și toți cereau să le trimitem și numerii apăruiți, special însă Nr. 11 se nu lipsească dintre ei!

Ce altceva să fie asta decât dovadă că rău e felul de combatere al ziarelor noastre, care nu reproduc cel puțin atari articoli importanți, de cari se ocupă în serii întregi. Sau doară pentru aceea nu-i reproduc, pentru-că cetitorii lor având articolul întreg nainte, pot primi din el, ca întreg, o impresie atât de bună, încât combaterea unor singuratiche părți smulse, nu mai prinde?

Cine cetește calmul articol al dlui Dr. Mihu întreg, cu greu va și putea aproba d. e. tonul nervos și îngâmfat cu care »Gazeta« a tractat pe dl Dr. Mihu pentru acest articol. Ar vedea și cetitorii acestui ziar, că »amatorul« Dr. Mihu, care »scrie cum poate«, scrie cel puțin așa de frumos și bine, ca vechii gazetari ai »Gazetei«, doar' cu deosebirea, că mai logic și mai real!

## ADEVĂRAT

»Tribuna« din Sibiu a observat față de discuțiile pe cari le-a provocat foaia noastră prin ideile depuse în articli ei, o ținută rezervată, spectativă, numai față de articolul d-lui Dr. Mihu s'a exprimat deja în unele puncte contrar. În numărul de Mercuri se declară și mai departe pentru aceeași ținută: »nu vrem deocamdată să turbăm discuția ce s'a înghiebat în o parte a presei române«, și numai lapidar își arată părerea, că ține neschimbat la programul din 1881, pe care, și după ea, l-am putea întregi cu punctele propuse de dl Dr. Mihu, dar' fără a-l cionta într'alte părți ale lui.

Corect. Așa și trebuie privit lucrul: totul e azi încă numai o discuție, ear' noi dela »Libertatea« am declarat din primul nostru număr, că foaia noastră vrea să fie: »o tribună liberă, dând loc discuțiilor politice serioase, fie pro, fie contra noastră«, și privind ele hotărârile cutari ale conferențelor ori chiar și programul. Ear' ceea ce am publicat până acum, cine va putea zice că nu e o discuție serioasă și cu bună credință, asupra situației și viitorului nostru?

dreapta în sus e dealul Șortocului. O coastă îngrădită cu nuele, cu pământul galben, cleios. Trăsura noastră se opri. Ne coborîm fără să grăim un cuvânt. Cu toții știam drumul...

Un mormânt tinăr ce acoperea o viață de opt ani...

Băeții se opresc smeriți. Elena așează cununa pe mica cruce de lemn... Mama isbucnește:

— Irino, dragă... pe tine aici te las!...

Durerea o covârșește, cade cu fața la pământ. Uită totul dimprejur, ne uită și pe noi... Sărută movila, o strânge în brațe lung, întocat, vrând par'că să deschidă pământul să-l învie, să străbată cu ferbințelea buzelor până la trupșorul scump, ascuns acolo... Dar' birușită de nesimțirea rece și aspră a gliilor, încet se desmeteste... se ridică și își șterge lacrimile.

— Veniți copii, se o lăsăm în pace... Ea nu mai are nevoie de noi, e în ceruri acum...

O, ceruri!...

Cu toții ne uităm în sus la cerul

## FOIȚA

## Cântări de primăvară.

## I. Fata.

O, vino primăvară, vino!  
Cuae, murmuitu-ți de isvor  
Cu lunci de flori, cu cânt de paseri,  
Cu crângul plin de lăcrămioare...

O, vino primăvară, vino!  
Cu vrăji, cu visuri, cu iubire...  
Și adu-ți sările senine  
Și mie... ah!... vr'un dulce mirel...

## II. Tata.

O!, of!... Sărman și vai de mine!  
Eacă-i aci și primăvara...  
Și bani ca 'n palmă!, și eu nu stau  
De dimineața până sara.

O!, of!... Sărman și vai de mine!  
Și la copii le trebuie ghete  
Și la cocoană haină nouă  
Și pălării la patru tete!

## III. Poetul.

O, vino dulce Prier, vino!  
Saison mareț de inspirații,  
Cu lumea ta de metafore,  
De tropi, figuri, și comparații...

O, vino dulce Prier, vino!  
Te-aștept cu strunele 'ncordate  
Și c'un caet tixit de versuri,  
O iarnă 'ntreagă — asudate!

## IV. Criticul.

Aci-i, aci-i!... E primăvară!  
Prin crânguri năpădesc bureții...  
Ear' prin reviste, călărește  
Apar pe Pegazus, poezii!

Aci-i, aci-i!... E primăvară!...  
Timp dulce de nădăjduit,  
Că doară-doară dintr'atăția  
Vor fi destui de... potcovit!

## V. Iuristul.

Și-i pretutindeni veselie  
Și pretutindenea-i iubire  
Și sărutată cald de-o răză,  
A re'nviat întreaga fire!

Sunt vesel, vesel și eu Doamnel!  
Nici nu știu, cum mă 'ncepe locul...  
Ce rideți?!... »Vr'o iubire nouă?!«...  
A!... Nu mai cheltuesc cu focul!

Victor Bontescu.

## Despărțire.

Mă ridicai în trăsură și până-ce casa dispăru la cotitură, o tot privii... Casa ce adăpostise doi ani viața noastră!... Și acel petec alb de bătătură, și grădina cu florile veștejite de brumă, și lacul din vecini cu apa lui verzue... se perdeau acum toatel...

Și toate dobândeau un farmec nou și atât de duos în inima mea, un farmec pe care nici-odată până atunci nu-l simțisem astfel... Și inima mi-se frângea de părere de rău...

Mama se impacienta.

— Livio, șezi cum se cade, o se cazi din trăsură.

Șezui, dar' nu mă putui răbda și mă ridicai eară.

Prin aceea că deschidem discuție, încă n'am schimbat deja program și tot, și drept de a ne certa cineva pe tonul »Gazetei«, nu are. Ar fi îndreptățit un atare ton doar' atunci, când după aceste discuții, ar fi urmat deja o conferență a bărbaților noștri politici și aceia ar fi adus deja hotărâri contrare părerilor noastre, ear' noi, deși rămași singuri, nu ne-am supune, ci am trece dela *discuție*, la *fapte* răslețite de grosul națiunii.

Deschiderea discuției însă vedem și ne încredințăm pe fiecare zi, că a fost un lucru de folos, căci, dacă e adevărat și nu e o simplă promisiune optimistă a autorului pomenitului articol al »Tribunei«, apoi...

În scurtă vreme comitetul național, luând în considerare toate părerile ventilate dint'o parte și dint'alta, și cumpanind bine greutatea situațiunii, va designa o direcție potrivită, ne va arăta calea, pe care cu toții va trebui să înaintăm.

Dorim să fie așa. Dar' credem, ba cerem, că atunci »comitetul național« să nu se închidă numai cu cei 7—10 membrii ce acum se mai țin de el, ci, fiind vorba de hotărâri însemnate, de a »arăta calea«, »considerând părerile ventilate«, — să binevoiască a chema la consultare și pe alți bărbați români, cari arată interes și trageră de inimă pentru smulgeră politica noastră națională din înfundarea în care e căzută, și așa, mai mulți laolaltă, să chibzuiască ce e de făcut. Noi și până atunci, vom urma a arunca idei despre cari ținem că trebuiesc să formeze elemente de judecare, puncte de privire, în o consultare serioasă, deamăna asupra situației.

Are toată dreptatea »Tribuna« și în pasagiul în care zice:

»Inainte de toate constatăm un lucru, care e foarte îmbucurător: Tinerii, cari au intrat de curând în luptă, pentru ca să contribuie cu părerile și forțele lor la clarificarea situațiunii, nu se lasă atrași, cum ar dori unii, de spiritul de clică, pe terenul recriminărilor, nici alte apucături față de ei, nu prind.

Nu. Pentru-că noi nu voim mărirea noastră sau a amicilor noștri, nici umilirea celor-ce nu ne bagă în sin, ci voim numai mărirea cauzei naționale, și când asta o urmărești, nu te amețesc nici cuvintele măgulitoare, cum nu te

desperea ori disgustă nici ocările pripite și neintemeiate.

Noi arătam ce ținem că ar fi bine să se facă. Vie alții cu propuneri mai bune și pună-le în lucrare, și fiind ale lor acceptabile și primite de majoritatea competentă, ne vom înșira și noi între cei-ce împing la dusul înainte al bunului național după propunerile acelor.

#### Latinism.

Estan va fi în Pesta »congresul studentesc«. Iau parte studenți de toate națiunile. Inainte de congres Italianii țin o conferență mare, la care au invitat și pe studenții români.

Studenții români vor fi primiți demonstrativ în Roma. Ei vor preda Italianilor un steag de suvenir, scris pe o parte românește, pe una italianește.

Pe frații Români îi va saluta însuși ministrul de culte italian, cu o vorbire latină. Ungurii își mușcă buzele de necaz.

## Știri politice

— Purtarea Burilor a făcut săptămâna trecută chiar și pe Englezi, neîmpăcații dușmani ai acolora, să-i laude, acuși să-i aplauzeze pe Buri.

Generalul englez Methuen, care dela începutul războiului, acuși de trei ani, e tot pe câmpul de luptă (e drept că în acest timp a și mâncat bătăi cât trei...), cazuse, precum am scris, în prinsoare la Buri, fiind pușcat într'un picior. Cu el căzuse și toată oastea lui.

Englezii prinseseră cu luni nainte pe generalul bur Kruitzinger, și erau să-l împuște, fiind el dintre cei revoltați contra Englezilor, deși supus englez. Toți ziceau că Burii vor slobozi pe Methuen numai în schimbul lui Kruitzinger, ori chiar cerând napoi pe Cronje. Când colo într'o bună dimineață se treziră că pe Methuen îl aduc acasă, slobod, numai schiop, fără ca Burii să ceară ceva în schimbul lui!

Toata lumea, înșiși Englezii, laudă pe Buri pentru purtarea lor galantă, nobilă, cu dușmanii prinși. Ei le iau numai cuvântul de onoare că nu vor lupta mai mult contra Burilor, apoi, fără nici o supărare îi slobođ acasă.

Să crede că asta va îndupleca și pe Englezi a fi mai umani cu prinșii Buri.

enormitatea descoperirii, țipa cu desperare:

— Viel viel!.. De vie au îngropat-ol Sudori reci îmi treceau pe frunte și ochii mi-se deschideau mari, bolnavi, înfiorați.

Fusese în Iunie, o zi caldă și senină. Cea din urmă zi a copilăriei mele. Împlinimesc unsprezece ani.

Dimineața, o mică sârbare intimă: cozonaci, prăjituri și dela fiecare frate și soră câte o sărutare și urări de fericire pentru o viață lungă...

După amiazi, tata ne aduse vestea fulgerătoare că: Zărandul nu mai este!

Se sfârșise viața unei frumoase provincii, centru al românismului. Stăpânirea străină, geloasă de puterea și avântul ce luase viața românească strânsă aici, împărțise districtul în două, alăturând fiecare parte la districtele vecine. Frânsese un braț vînjos ce ținuse împreună un mănunchiu, o rămășiță de aspirații întrezărite, un moment aproape realizate.

Regele Iancu dormea sdrobit pe băncile stradelor... Stejarul lui Horia, simbolul tăriei noastre de altă dată, era părăsit, locaș al cucuvelelor...

## O cutezanță...

Legile politice bisericești au făcut ca biserica noastră creștină să ajungă adeseori în situații foarte strimtorate și gingașe, din care numai prin pășirea desinteresată a factorilor sei, poate ieși la bine, așa precum cere spiritul ei.

În o astfel de situație grea și gingașă, se vede împinsă biserica la desfacerile de căsătorii. Forurile civile îți desfac judecătorește o căsătorie. Cei despărțiți sunt în drept a încheia altă căsătorie. Fac și pregătirile de lipsă. Iși caută viitorii soți. Vin apoi la preot și-l vestesc despre scopul lor. Și aci biserica se vede în o strimtoare penibilă. Ea nu i-a despărțit încă. Ce să facă? Să le mai facă ea greutate? Dar' e 'nzadar. Oamenii nu mai revin. Prin respingerea lor biserica câștigă cel mult atâta, că va avea cu una ori două conviețuiri bisericește nelegitime, mai mult în, sinul seu. Ear' acesta nu poate fi scopul ei!, căci ar fi asta o lucrare îndreptată de ea însăși spre ruina religioasă a poporului! Aci judecata sănătoasă îi spune, să desfacă și ea, fără greutate, aceste căsătorii, și să-i împreune și bisericește pe cei căsătoriți civil.

Lucrul acesta l'au avut în vedere și sinoadele bisericii noastre gr.-or., și congresul, când, după aducerea legilor politice bisericești, au adus oare-cari ușurări la încheierea căsătoriilor bisericești, cum a fost: ștergerea țidulelor protopopești pentru toți, apoi dispoziția, că o căsătorie desfăcută pe cale civilă, să fie și pe cea bisericească pe calea cea mai scurtă, desfăcută, și preoții să-și țină de ambiție și onoare a lor a fi adus pe toți să se cunune și naintea altarului.

Congresul a făcut și oare-cari modificări în procedura complicată și trăgănată ce se urma la desfăcerea bisericească a căsătoriilor, dar unele părți le-a scăpat, se vede, din vedere, d. ex. procedura în punctul trecerii unei desfaceri prin scaunul protopopesic și partea materială a acestei treceri. Deși e o

Cine mai avea curajul să se ridice împotriva asuprașilor inverșunari?..

Mama căzu nimicită pe scaun.

— Ce ne vom face?

Tata trist, cu fruntea între mâni, nu-i răspunde decât într'un târziu:

— Ce vor face și ceialalți.. vom căuta altă patrie...

Mama galbenă ca ceara, îngână:

— Cel puțin să nu fi cumpărat casa asta...

— Dorința ta a fost, ai vrut să ai casa ta...

— Și acum să prăbușește peste noi.

Urmă o tăcere lungă în care eu, răzimată de pervazul ușii, avui în adevăr simțirea că șovăesc, că mă duce casa clătănându-se din temelie...

Scosei un țipet; mama căzuse de pe scaun. Tata o ridică mângâindu-o pe frunte și sărutându-o într'una.

— Aduceți apă... apă!.. Nu-i nimic. Nu vă spăriați; a leșinat, o să-i treacă... Aduceți apă!.. Amalio, dragă... Amalio, uite copiii, se sperie!

Mama deschise ochii suspinând, rușinată parcă de slăbiciunea ei. Să uită visătoare împrejur, apoi cu încetul își redobândi culoarea rumenă de altă dată. Noi ne guduram împrejurul ei sărutân-

parte delicată și aceasta. Sunt tracturi în cari, pentru trecerea unei afaceri prin scaun, s'a stabilit din vechime ca »taxă« 20 fl., pe aiurea 40, ba și mai mult. Și deși sinodul și congresul au enunțat ușurarea posibilă și trecerea pe calea cea mai scurtă a desfacerii căsătoriilor cari pe cale civilă au fost deja desfăcute, unele scaune protopopești, țin încă tare la dreptul lor vechiu, pe care special și expres nu li-l'a redus congresul, și nu iau în desbatere o despărțire, deși civil e desfăcută, până nu se plătește taxa stabilită aci de us (nu de vre-o lege).

De curând s'au ținut sinoade protopopești în protopopiatele noastre gr.-or. Din raportul protopresbiterului asupra stării bisericii într'un anumit tract, pe anul trecut, se vedea între altele, că au fost singur în acel tract, 150 de conviețuiri nelegitime.

La acest punct un preot mai tânăr, a stăruit să se discute nițel lucrul, arătând, că dacă sunt atâtea viețuiri nelegiuite în tract, apoi un percent nu neînsemnat îl formează între ele aceia, cari numai pentru aceea nu-s căsătoriți și bisericește și-s deci puși între concubini, pentru-că sau bărbatul sau femeia este soț despărțit civil de soțul de mai nainte, dar' bisericește nu i-s'a desfăcut căsătoria, și așa nu s'au putut cununa la biserică. Presintă un cas concret, întâmplat — »Nu la noi, se înțelege, într'o țară 'ndepărtată, Sub pământ pe undeva«, vorba lui Coșbuc, — că un june gr.-cat. voind să iee pe o femeie gr.-or. despărțită, a rugat pe ppresb. locului, să-i desfacă și bisericește femeia de fostul ei bărbat, căci doresc foarte tare să se cunune și bisericește, după-ce căsătoria civilă au făcut-o deja. I-s'a răspuns că se poate face și se face repede, dar' e de plătit... taxa scaunului, de 20 fl. Provoacăndu-se la sărăcie, tinerul s'a rugat să i-se facă mai ieftin. Pe un moment s'au și înțeles cu o sumă mai mică. Omul a și plătit.

du-i mânilor și fruntea și obrazii și brațele... Ea ne trimise să ne culcăm.

Irina singură nu s'a putut liniști. Plânse mult în spasmuri desperate... Apoi de-odată trecu într'o veselie ciudată: »Ei, și ce ne pasă nouă? noi suntem copii, așa-i?«

Rise și frecându-și fața înroșită de lacrimi început cu glume, comedii ca la teatru; imită căderea mamei, strigătul tatii: »apă... apă!...« Apoi se desbracă și înfășurându-se într'o cămașă ruptă, întinse spre noi brațele goale, tânguindu-se cu un accent sfîșietor:

— Faceți-vă milă și pomană... Suntem cinci copii rămași pe drumuri...

Și din nou izbucni în plâns amar, furtunos.

În ziua următoare o durea capul. Friguri.

De când stăteam în casa noastră, cu toții suferam de friguri.

Mama umb'a în treburi de colo până colo; făcea pregătiri pentru plecare. Tata era dus. Eu singură o îngrijam.

Mintea ei dobândi o luciditate uimitoare, și în vremea ce dureri crude o frământau, une-ori vorbea cu o liniște și resemnare de om bătrân. Imi ceru harta și cu degetul urmărea toate locu-

Mai târziu însă, președintele scaunului s'a răsândit și a trimis napoi banii, stăruind a se plăti »taxa« întregă! Omul n'a avut. În zadar s'a rugat, ca creștin ce ținea și la biserica, i-s'a spus că altfel — nu se poate. S'a apropiat sfântul post; oamenii s'au disgustat de această procedură și... pentru-că n'au avut încă câțiva fiorini: trăesc mai departe împreună în căsătorie civilă legitimă, bisericește nelegitimă, — lucru care nu poate fi scopul bisericii, nici spre edificarea morală a credincioșilor.

Purcezând dela acest cas caracteristic, unde pentru considerare la partea materială, pecuniară, a afacerii, a fost jertfită partea spirituală, — preotul a făcut propuneri în sinodul tractual, că

să se înainteze prin consistorul arhidieceșan, la consistorul metropolitan rugare, ca să vie la proximal congres cu propunere de a modifica procedura de desfăcere a căsătoriilor, mai ales când acelea civil au fost deja despărțite, și, fiindcă acum partidele au cheltueli cu advocații pentru despărțirea civilă, să li-se ușureze speșele ce li-se mai cer pe calea bisericească, prin ce organele bisericești vor jertfi o părticică din interesele lor materiale, dar' vor salva pe cele spirituale, adevărat bisericești.

Dar' — semn al vremilor — știți ce s'a întâmplat cu propunerea aceasta a preotului? Președintele, indignat că preotul a »cutezat« a o face și a o motiva: ex presidio a respins-o și nu a admis-o nici la discuție!

Ear' că naivul preot, care a »cutezat« a să gânde la partea spirituală-morală a lucrurilor, și a cutezat a face și o propunere, prin care, în viitor macar, să ajungă mai ușor la biruință partea spirituală asupra materiei, — că el, văzând cu ce președinte constituțional are a face, a tăcut: azi mai e și batjocorit în o foaie oare-care, și el e scos ca »...demascat cu tendințele lui reuțăcioase«, ear' protopopul respectiv, laudat pentru-că »l'a respins în mod demn«...

Amin.

rile locuite de Români... Apoi recăzu pe perini suspinând:

— Unde o să ne ducem?

Altă dată tulburată, cu o exaltare sfâșietoare plângea.

— Eu nu pot... Sunt mică, ostenesc, nu pot să umblu atâta drum...

Am dus-o pe brațe afară în grădină. Ea, tristă, îmi arată florile.

— O să le rupeți... pentru mine.

Și ear' plânse.

Li sărutam obrazii arzători.

— Irino, te rog, nu vorbi așa.

— Mor... știu bine. Suntem prea mulți și fără noroc...

Am dus-o în casă și am culcat-o în pat.

— Nu mă mai scol...

Peste trei zile întră în agonie.

Mama nebună de spaimă și de durere mă gonia după doctor, la farmacie...

Doctorul rămase înmărmurit.

N'o mai durea capul. Zăcea nemișcată, lividă și așa de tristă... Din când în când întorcea ochii spre ușe.

Tata nu mai dase pe acasă de trei săptămâni. Când sosi, ochii ei erau deja împăienjenți; numai un semn făcu cu mâna și un zimbet de mulțumire trecu

## PENTRU ECONOMI

Dela „Reun. Econ.“

Luni după amiază, pe neașteptate și fără nici o înștiințare înainte — deși ne rugasem să fim avertizați cu 4—5 zile înainte — ne-au sosit altoile dela Geoagiu: 800 meri, 200 cireși 160 vișini și 200 peri. Sau scris îndată cărți postale prin comunele vecine unde aveam membri, ca să vie după ele.

Așa în săptămâna asta »Reuniunea Economă« a împărțit merii, cireșii, vișinii și o parte de peri. Cei 600 pruni dela Turda și 200 peri dela Cluj-Mănăstur, nu ni-au sosit încă. Li așteptăm în toate zilele. Îndată vor fi membri vestiți și despre sosirea acestora. Celor din depărtări — cari s'au înștiințat la timp — li-se trimite pe tren.

Din altoile acestea, cari în Geoagiu se vînd cu 35—40—50 cr. firul, (sunt altoi mari, frumoase, de 3—4 ani una). Reuniunea economică dă membrilor sei ordinari și pe viață, câte 7 fire gratuite (pentru 1 fl., preț de 2 fl. 50 cr.), celor ajutători câte 3 fire gratuite. Cine ia peste atîta, plătește firul cu 14 cr. (totuși de 2—3 ori mai ieftin ca la Geoagiu).

Trifoiu, trecut prin stațiunea de cernere dela Cluj și sosit la noi plombat, Reuniunea își comandase numai 500 kilograme. În zilele ultime ale terminului de înștiințare însă, membri s'au îmbulzit cu cereri, trebuindu-le peste 1000 kilograme. Reuniunea și-a procurat imediat încă 500 kilograme dela o firmă bună din Pesta, și în primele zile ale săptămânii viitoare vor fi aici.

Membri care dar' n'au căpătat trifoiu, se vie după el în săptămâna viitoare ori-cînd, și-l vor putea ridica Trifoiul ales e în Pesta azi cu 66—70 cr. kilogramul, afară de spesele de porto. Cu porto cu tot urcă la 75 cr. Reuniunea, folosindu-se de favorul câștigat dela firmă și suportând însăși, din al seu, o parte a speșelor, dă membrilor sei sîmînța aceasta aleasă cu numai 50 cruceri kilogramul, și anume membrilor ajutători (cari au solvit taxa de 1 cor.) 5 kilograme cu acest preț, celor ordinari și pe viață 10 kil. cu acel preț. Cine a cerut peste atîta, plătește, ce ia mai mult, cu 60 cr. kilogr.

peste fața ei frumoasă, cum ar fi chipul unui înger martirizat.

Tata o sărută aiurit, neînțelegînd bine ce se întîmplă...

Un sufletel prea simțitor, trecea dincolo de lumea chinurilor.

Trăsura noastră ajunsese sus în vârful dealului. Aci se oprî. Căii aveau nevoie de odihnă.

Soarele răsărise acum întreg topind bruma de pe pajiștea îngălbenită. Mirlele șuerau printre frunzele uscate și vîntul le gonea tot mai adînc prin desișuri...

Mama își desfăcu brațele.

— Adio... adio!... Frumoasă, tristă țară... Mult am suferit aici! Dar' nu te blăstem, te-am iubit... Nenorocit, sîlbatec loc, adio pentru todeauna!...

Lacrimi mai îi picurau pe față.

Ecoul munților giganti nu repeta: nenorocit, sîlbatec loc!

Adio!

O isbucnire de furtunoasă iubire, răspunde în sufletul meu:

— La revedere!... Dulce țară, frumoasă, tristă, nenorocită țară, la revedere!

(„Sămînță.”)

Constanța Hodoș.

Nimeni nu poate folosi favorul și la altoi și la trifoiu. Cine și-a luat altoi gratuite, plătește trifoiul cu prețul întreg. Cine își ia partea de trifoiu cu preț scăzut, plătește altoile toate.

### Prelegeri economice.

Duminea trecută trimișii comitetului Reuniunii Economice din Orăștie, au ținut prelegere economică în comuna vecină Pricaz. Economii, în frunte cu preotul, învățătorul, primarul, s'au adunat în număr frumos în școală, și ascultînd prelegerile economice ținute de dnii I. Fleseriu și I. Moța și explicările cestui din urmă despre foloasele ce pot avea dela această Reuniune, îndată s'au înscris 14 membri la Reuniune, de unde pînă aci nu era nici unul. S'au înscris Ioan Vlad, preot, Nic. Lazar, Ios. Petruțesc, inv., Nic. Voinea, inv., Alex. Stîrc, primar, Ioan Vlad, preot, I. Voinea, Alex. Junie, Dum. Junie, Nic. Stîrc, I. Josan, Avr. Săbău, Ioan Hanciu, economi.

Măne (Duminecă) se va ținea o prelegere economică în Geoagiu.

## Din pildele altora.

Sunt încă multe țările, în care dreptul pumnului este care diriguiește soarta popoarelor. În Rusia mai ales e așa. Acolo, în partea din sus a Rusiei, este țara Finlanda. E acesta un popor care a trăit prin vremi neatrînat, cu Domnii sei, și s'a ridicat, e mai cult ca cel rusesc, mai presus de el.

Dar' fiind aruncat de soarte în loc rău: din sus e Marea înghețată a Nordului, din jos potopul de Muscali, neavînd de unde primi ajutor, Muscalii i-au strîmătorat și le-au supus țara sub coroana împărăției muscălești. Le-au lăsat însă dreptul de a-și chivernisi ei o parte a treburilor țării, și le-au lăsat și armata lor deosebită, națională.

Acum de-odată le-a venit Muscalilor pofta, de a le zdrobi Finlanda și puștele drepturi ce mai aveau, și au adus o lege, prin care se rînduește, că de aci încolo și în Finlanda recrutarea soldaților se va face pe temeiul legii rusești, și nu mai mult pe a celei vechi finlandeze, ceea-ce e deopotrivă, cu nimicirea celui din urmă drept a nenorocitului popor, care n'are de unde primi nici un ajutor, nici o mîngăere.

Dar' popoarele bărbate, nici chiar când lovitura cea mai de pe urmă li-se dă, nu o rabdă în tăcere, ci își arată cel puțin cum pot și cât pot, nemulțumirea și nesupunerea, față cu loviturile barbare. Așa fac acum Finlandezii. Ei vîd că scăpare nu mai e. Dar' cel puțin nu-și pleacă capul în tăcere naintea cnotei muscălești!

Peste tot locul, pe unde se publică noua lege, *poporul demonstrează sgomolos în contra ei și contra celui-ce li-a trimis-o, contra țarului rusesc*, și nu se uită nici țărani, nici domnii, că are să le vie pedeapsă grea pentru această!

Sfatul orașului Helsingfors a hotărît unanim, *că nu alege comisia de asentare din sinul cetățenilor sei*, care se asenteze soldați fini pe sama armatei rusești, întinse și peste țara lor!

Și în toate orașele țării pe unde guvernul rînduește alegere de comisii de asentare, *nu găsește nici un om, căci nici un bun Finlandez nu vrea să ajute la îndepplinirea unei legi, care e cușitul ce jungheie inima neamului seu!*

De asentat tot asentează ele comisiile rusești, dar' Finii nu le

ajută! Să le impedece de tot, nu pot, căci spre Nord de ei, sîrmanii, e marea cea înghețată, spre Sud e ceealaltă mare, și mai înghețată, a poporului muscălesc...

## NOUTĂȚI

### Reclamare de averi bisericești.

În săptămîna trecută I. P. S. S. Metropolitan Mețian cu P. S. Sa Episcopul N. Popea, au predat, în Pesta, M. Sale Impăratului o rugare, cerînd a face să se predee bisericii gr.-or. române încă câte-va mănăstiri cu averile lor cu tot, cari la despărțirea bisericii române gr.-or. de cea sîrbească, au rămas, pe nedrept, toate Sîrbilor, și abia una (cea din Hodoș-Bodrog) Românilor.

Pentru alegători. Dela primăria orașului nostru se publică următoarele:

Conform ordinului comitetului central al comitatului Hunedoara dto 1 Martie a. c., lista alegătorilor dietali valabilă pe 1903 se va rectifica prin comisiunea de conscriere pe baza dispozițiilor art. de lege XV. 1899, la 24 Martie 1902 (Luni viitoare). Despre aceasta se încunoștințiază toți aceia cari au dreptul de alegători dietali, cu acea observare, ca dacă dîșii nu se vor prezenta înaintea comisiei, luarea lor în listă, se va urma din oficiu.

Un copil-minune. În 9 Martie n. s'a dat în Pesta un concert de corul bisericesc al universitarilor români, concert care a reușit splendid. Au cântat solo mai mulți tineri, au predat o operetă comică, și corul, condus de dl. Cornel Popescu s'a produs spre mulțumire generală. A fost de față public ales și numărös.

La acest concert s'a vîzut producîndu-se de nou copilașul Ernest Lengyel de Bagota, de neam român, care e un copil-minune: abia e de 7 ani și își execută la pian cele mai grele rapsodii, și care el însuși e deja autorul unor peste 30 de piese musicale compuse de el! E un adevărat geniu. Ii și zic lui: »Mozart cel mic«.

Bucurie în Brad. Profesorii dela gimnasiul nostru din Brad, ca și elevii, au zile de bucurie. De câțiva ani ei au început cu concerte, cu petreceri, cu ce au putut, să adunne un fond de „Convict”, pe care l'au contopit apoi în fondul pentru *Masa studenților*. Statutul Mesei, întărit de consistor, recere ajungerea capitalului fondului la suma de 10.000 cor. când apoi se poate inactiva Masa.

Această sumă în scurtă vreme s'a și întrecut: azi fondul are peste 12.000 cor. adunate din bunăvoința publicului nostru și a băncilor.

Și azi Masa stud. dela gimn. nostru din Brad e în lucrare: dela 1/14 Martie încoace 6 elevi gimnaziali primesc mîncare gratuită, plătită din acest fond.

Inactivarea s'a făcut cu o mică solemnitate în fața corpului profesoral și a elevilor. Directorul gimn. G. Părău, a ținut vorbirea de inaugurare.

D-zeu ajute-le să ajungă la mult. Noi Orăștienii suntem mîndri de această masă, căci așteptînd foloasele ei, în repetite rînduriam făcut colecte pentru ea, trimițînd tot sume frumoșele, mai multe sute de floreni, și acum avem mulțumirea sufletească a vedea inactivată instituția la care cu drag am contribuit și noi.

Sodoma și Gomora. Despre fioroase pustiiri de orașe sosesc știri din

depărtatul Răsărit, pustiiri ca și cari mai fioroase, numai doar' ale cetăților Sodoma și Gomora se știu, despre cari biblia spune, că au fost arse de sus cu ploaie de foc.

Tot în depărtatul Răsărit s'a întemplat și acum potopirea alor două cetăți, în Caucaz. La capătul lunii trecute într-o zi, locuitorii orașului *Semaha* simțiră cu groază că un cutremur fuge mugind pe sub orașul lor. Dar' n'aură nici timp să se înspăimînte, căci în clipa următoare cutremurul veni mai puternic, și pămîntul începînd a se umfla cum se umflă o apă ce începe a clocoți: suprafața pămîntului se ridica în valuri mari, și cum orașul era clădit pe o coastă, porni a cădea casă pe casă și pînă mișcarea pămîntului se repeți de 4 ori, toate cele 16.000 de case, zăceau grămadă în ruină, și de sub ele abia se mai auzeau gemetele teribile ale celor 30.000 locuitori peste care s'au prăbușit casele. Numai 10 case din cele 16.000, au rămas nedărmate. Asta era pe la 2 după amiază. Pe la 3 norul de prav ce învăluia ruina uriașă, fu deodată străbătut de sulii negri de fum, apoi luminat de flăcări mari: din focurile din cămine, luaseră foc părțile arzătoare ale dărîmatelor case, și ardeau! Două zile au tot ars. N'au scăpat decât foarte pușini din nenorocirii locuitorii ai nenorocitei cetăți.

Ear' mai nou vine o știre asemenea celei de sus, de pe țărmulur Mării-negre (unde fusese Sodoma și Gomora), că orașul Ciangri de pe acele țărmuri a fost asemenea nimic cu totul: într'un cîas s'a cutremurat pămîntul de 6 ori foarte puternic, dărîmînd pînă la pămînt 3000 de case și lăsînd fără adăpost pe cei 20.000 de locuitori. Mulți au perit și aici între ruine.

Moarte. Ioan Andreșcu sen. friseur în Orăștie, a reposat în 21 Martie n. Odichnească în pace.

De necrezut. Cetim în »Drapelul« dela 15 Martie n.: Ziarul nemțesc »D. T. f. U.« din Timișoara aduce următoarea știre din Zorlențu-mare: »În 3 l. c. a asistat comuna noastră la curiosul spectacol al unei *cununii de copiii*. Mirele a fost băiatul de 14 ani al economului Ioan Migeș, ear' mireasa a fost fetița de 13 ani a lui Niță Voin. Mirii au percurt stradele cu musică și fiind apoi altă cununie în biserică au intrat în biserică așezîndu-se la spatele primei părechi. Când a binecuvîntat preotul prima păreche s'au plecat și mirii tineri, în credința că și asupra lor a căzut binecuvîntarea lui Dumnezeu«.

Noi credem că e numai o scornitură a toii nemțesti.

O ticăloșie. »Tribuna« din Sibiu, aduce o corespondență din Cămpeni, în care se spune că învățătorul pensionat *Vasile Pațiu* a înaintat la guvern o cerere, ca să deschidă în Cămpeni o *biserică maghiară de rit gr.-or. (!)*, precum și o școală în care să se învețe numai ungrește, că „doară noi (Românii) maghiari am fost și vom să ne recăștigăm originea și limba“... Ca ajutor dat guvernului, smintitul imbie fondul școlii confesionale din Cămpeni! Chiar și cei din minister au vîzut că au de lucru cu un nebul, pentru-că la treaba cu biserică nu i-au răspuns nimic, fiind o prostie fără pereche. Cât despre școală, au scris dela minister, că să se înscrie copiii la școala de stat care este deja acolo, și de va fi lipsă, ministrul va mări școala ca să-i poată cuprinde pe toți.

E fără pereche această ticăloșie!

Cătră învățători. Colegi! Stînd în preajma reviziunii legii de pensiune, nu întrelăsați a interveni de urgență la deputatul cercului să expozereze, ca învățătorii să se susceapă ca membrii ai fondului dela primirea diplomei; să li-se compute la pensie și rețutul de cuartir și cantoralul; la pensie să fie îndreptățiți după 35 ani; ear' în cas de neputință pensionarea și după un serviciu

de 5 ani ș. a. Acestea să le pretindef și pe lângă urcarea procentelor.

Comloșul-bănățean 27 Febr. 1902.

Cu frățască salutare

Iuliu Vuia. Petru Craiovan.  
Nicolau Popovici.

## H A Z

— VICTOR HUGO ȘI UNGURII —

Împlinindu-se 100 de ani dela moartea marelui poet francez Victor Hugo, Francezii, oameni ce își știu prețul pe bărbații lor mari, dîndu-le și după moarte cinste, au pregătit un șir de sîrbări frumoase, cari au ținut o săptămînă întreagă (la începutul lunii trecute). Dar' Hugo n'a fost sîrbat numai de Francezi, ci și de literații celorlalte națiuni, din toată lumea unde operele lui sunt traduse și cetite, Cercurile literațiilor au trimis reprezentanții lor la sîrbări.

Ungurii au ținut să se arete și ei printre lume și din acest prilej. Ear' despre debutul unui reprezentant al Ungurilor, »Cronica« din București, (nr. dela 16 Febr. v.) vorbind despre sîrbările franceze, scoate la iveală următoarea nostimadă:

»Martie din post nu lipsește, și nici Ungurii nu puteau să nu se manifeste cu ocazia sîrbărilor date în memoria lui Victor Hugo.

Un Ungur neaoș, numit... Bernhard Heller, a făcut senzațională descoperire, că V. Hugo era un... mare prieten al Ungurilor! Și de ce, mîr rog? Pentru-că V. Hugo ar fi pronunțat la un banchet dat în Jersey, la 1852: »Cetățeni, cinci națiuni sunt reprezentate aci: Polonii, Ungurii, Germanii, Italienii și Francezii; sunt de față cinci națiuni antemergătoare (!) ale omenirii. Ce e Polonia? Independența. Ce e Germania? Virtutea. Ce e Ungaria? Curajul. Ce e Italia? Gloria. Ce e Franța? Libertatea. Căta vreme independența, virtutea, curajul, gloria și libertatea vor trăi, vor trăi și Polonia, Germania, Italia, Ungaria și Franța!«

Numai atît? Prea ar fi fost de post! Heller a găsit că V. Hugo a pomenit și în *Légende des siècles* de Ungaria. Ehl și? V. Hugo a pomenit și de alte țeri și de alte neamuri și, de oare-ce bravul Maghiar Heller nu menționează ce și cum a pomenit V. Hugo de Ungaria, noi suntem dispuși a crede că o fi pomenit de Ungaria poate pentru necesitatea rimei ca, d. e.:

Agria Agria  
Asinorum Patria,

sau cum a făcut Prodănescu de fericită memorie în versurile următoare:

Cînt a armatelor române gloria,  
Nu ca căpitan Căpităneanu care nu  
[mi-a plătit chiria.

Că în felul acesta au fost citați Ungurii, de V. Hugo, se vede din plîngerea lui Heller că prea-l înalță pe Sobieski în slava cerului, numindu-l Leonida al Europei. Se mai plînge pînteanul, că dacă V. Hugo ar fi fost mai familiarizat cu trecutul istoric al Ungurilor, n'ar fi vorbit de împăratul german Otto care le-a dat o formidabilă bătăe. Ehl ce să faci? E destul de regretabil că V. Hugo n'a căutat să umple lacuna aceasta în cunoștințele sale istorice și etnografice, și ce e și mai de regretat e, că V. Hugo n'a regretat lacuna aceasta. Auzi, să fii om mare, să ajungi la bătrînețe și să nu știi ungrește? Rău de tot pentru memoria lui V. Hugol Noroc că Ungurii se mulțumesc și cu o fărîmătură de rimă ce cade din geniul »amicului lor«.

Tot e bine!»

Tipogr. »Minerva« se strămută cu ziua de azi în piața-mare nr. 2 și 4 (localul fostului hotel Csösz).

### POSTA REDACȚIEI

Dlul N. în Cluj. Vedem că scrisoara-rectificare a D.-Voastră a apărut în alt ziar. Vă rugăm drept aceea, a nu stăruî să mai apară și la noi, fiindu-ne nouă spațiul prea scump pentru ce ni-se recere se publicăm.

Redactor resp.: IOAN MOȚA

Nr. 18/902

(48) 1—1

Comitet, Paroch.

**Publicare de licitațiune.**

Pe baza planului și preliminarului de clădire revidiat de oficiul edil reg. ung. de stat din Deva și aprobat de Venerabilul Consistoriu arhidiececan sub nr. 5985 și 11.521/901 **Comuna bisericăscă Deva** dă în întreprindere **repararea bisericii** din loc pe cale de licitație publică minuendă, ce se va ținea în 25 Martie v. (7 April a.) a. c. la 11 ore a. m. în școala gr.-or. din loc.

Prețul preliminar și totodată al strigării este 11.608 cor. 30 fill., în care sumă este socotit și materialul de clădit. Din această sumă 3872 cor. 78 fill. cade pe bolta după sistemul Rabitz. Pentru boltă se primesc și oferte separate, pentru-că, aceasta se poate efectui numai prin întreprinzători și măestri specialiști în acest ram.

Licitanții au a-și trimite ofertele lor dimpreună cu vadiul de 5% dela suma preliminară la Geogore Gila, președintele comitetului parochial în Deva până la ora perfiptă pentru începerea licitațiunii cu atât mai vartos, cu cât cele sosite mai târziu nu se vor lua în considerare. Tot acolo se pot vedea planul și preliminarul cu condițiunile speciale în fiecare zi între orele 11 și 2 din zi și între 4 și 6 p. m. La licitare se admit numai concurenți cu garanță suficientă.

Protocolul de licitare cu contractul, ce se va încheia vor avea valoare numai după înalta aprobare a Venerabilului Consistoriu arhidiececan.

Deva, în 1/14 Martie 1902.

George Gila,  
președ. comit. paroch.George Romannul,  
protopresbiter.Athanasiu Roșca,  
notar.

Sz. 199—1902. végrh.

(52) 1—1

**Arverési hirdetmény.**

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a kőrösbányai kir. járásbírósnak végzése következtében „Crisana” tak. pénztár és hitel szövetkezet javára Mark Petru és t. ellen 150 kor. és 140 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 1180 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. Mihucz Nikolaenál: két tehén, két bivaly és két kalangya széna. II. Lezing Ioannál három kalongya széna és egy kazal sarju nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1900. évi Ph. 81/3 számú végzése folytán a két ügyben összesen 290 kor. tőkekövetelés, ennek 1898. évi szeptember hó 24 napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 23 kor. 24 fill. bíróság már megállapított költségek valamint az alatt felszámított árverés kifizetési díjak erejéig is Karasztó községében fentirt végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközölésére 1902. évi márczius hó 29. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékorók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1902. évi márczius hó 10 napján.

Szöllősy János,  
kir. bír. végr.

Sz. 201—1902. végrh.

(53) 1—1

**Arverési hirdetmény.**

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1902. évi Ph. 92/2 számú végzése következtében „Crisana” tak. pénztár és hitel szövetkezet javára Mihucz Niculae és társai karasztói lakosok ellen 300 kor. s jár. erejéig 1901. évi nov. hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 1480 koronára becsült következő ingóságok u. m.: I. Mihucz Niculae lelkésznél két tehén, két bivaly, és két kalongya széna. II. Haidi Petrunál két tehén és három boglea széna. III. Lezing Joannál három kalongya széna és egykazal sarju nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőrösbányai kir. bíróság 1902-ik évi Ph. 92/3 számú végzése folytán 300 kor. tőkekövetelés, ennek 1898. évi aug. hó 9 napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 20 kor. 50 fill. bíróság már megállapított költségek valamint az alatt felszámított árverés kifizetési díjak erejéig is Karasztó községében fentirt végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközölésére 1902. évi márczius hó 29. napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékorók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1902. évi márczius hó 10. napján.

Szöllősy János,  
kir. bír. végr.

**Insertiuni și reclame cu prețuri moderate se primesc la administrația foii „Libertatea”.**

„Minerva” inst. tipogr. în Orăștie.

Sz. 100—1902. (46) 1—1

**Arverési hirdetmény.**

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1902. évi V. 52 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt »Ardeleana» pénztintzet javára Petran Vasile lui Petru és társai sebeshelyi és kasztói lakosok ellen 188 kor. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1640 koronára becsült ökrök, bivaly és tehenekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. bíróság V. 52/2 1902. sz. végzése folytán 188 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi november hó 18. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Sebeshelyen és Kasztón adósok lakásán leendő eszközölésére 1902. évi április hó 5-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékorók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

Kelt Szászvárosban, 1902. évi márczius hó 10. napján.

Răcz Árpád,  
kir. bír. végr.

Sz. 1355—1901. végrh.

(50) 1—1

**Arverési hirdetmény.**

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1899. évi Ph. 167/2 számú végzése következtében »Crisana» takarékpénztár és hit. szövetkezet javára Vrács Pável lui Pável (dido) és trsai ellen 154 kor. s jár. erejéig 1901. évi június hó 4-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. Mihucz Nikolae lelkésznél Karasztón két tehén, egy bivaly, két ló, és egy igásszekér. II. Lezing Joannál Korosztón egy bivaly borju, egy ökrök szekér és egy ló szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1899-ik évi Ph. 167/4 számú végzése folytán 154 kor. tőkekövetelés, ennek 1898. évi márczius hó 6. napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 21 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek valamint az alatt felszámított árverés kifizetési díjak erejéig is Karasztó községében fentirt végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközölésére 1902. évi márczius hó 29. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékorók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1902. évi márczius hó 10. napján.

Szöllősy János,  
kir. bír. végr.

Sz. 1357—1901. végrh.

(49) 1—1

**Arverési hirdetmény.**

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1899. évi Ph. 145/2 számú végzése következtében »Crisana» takaréknak és hitelszövetkezet javára Klés Petru és társai birtini és karasztói lakosok ellen 160 kor. s jár. erejéig 1901. évi május hó 4-én fogatosított kielégítési vhatás utján lefoglalt és 760 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Mihucz Nikolae lelkésznél két tehén, egy bivaly, két ló és egy teher kocsi nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1899-ik évi Ph. 145/3 sz. végzése folytán 160 kor. tőkekövetelés, ennek 1897. évi október hó 8. napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 21 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek valamint az alatt felszámított árverés kifizetési díjak erejéig is Karasztó községében fentirt végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközölésére 1902. évi márczius hó 29. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékorók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1902. évi márczius hó 10. napján.

Szöllősy János,  
kir. bír. végr.

Sz. 1091—1902.

(47) 1—1

tkkvi.

**Arverési hirdetmény.**

A hátszegi kir. járásbírósnak mint tkkvi hatóság a »Hatiegana» takaréknak és hitelintézet r. t. hátszegi cég Bontescu Mihály ügyvéd által képviselt végrehajtónak Serban Hanesz totesdi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében közhirrre teszi, hogy végrehajtónak 266 kor. tőke, ennek 1899-én márczius hó 30. napjától járó 6% kamatai, továbbá 250 kor. tőke, ennek 1899. évi márczius hó 30-tól járó 6% kamatai, 112 kor. 90 fill. eddigi megállapított per és végrehajtási valamint a jelenlegi 25 kor. 30 fill. és a még felmerülő költségek iránti követelése kielégítése végéig Serban Hanesz végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényszék hátszegi kir. járásbírósnak területéhez tartozó Totesd községi 80 szám telekjegyzőkönyben A † 1—4 6—7 rdsz. alatt felirt ingatlanait, és az u. o. 120/b szám telekjegyzőkönyvben A † 1—2 és 4 rdsz. alatt felvett ingatlanokból (1/2) felerész jutalékát rendszámokénti részletekben az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 2283 koronát tevő kikiáltási árban az 1902. évi május hó 12. napjának d. e. 10 órakor Totesd községnek előjárója háznál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg a kikiáltási áron alul is elfogja adadni.

Árverelni szándékorók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy a kormány által ovadékképesnek nyilvánított értékpapirba a melyek a névérték 1/3-ad részéig fogadhatnak el csupán a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak előzetes bírói letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Vevő köteles a vételár felerészét az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap, a másik felerészét szintén azonnappal számított 60 nap alatt az árverés napjától járó 5%-os kamataival együtt szabályszerű letéti kérvény mellett a hátszegi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztárnál lefizetni. A legtöbbet ígérőnek bánatpénz visszatartatik, a többi pedig árverezőknek visszaadatik. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni. A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkkvi hatóságnál ugy szintén Totesd község előjáróságánál vagy a bírói kiküldöttnél megtekinthetők.

A kir. bíróság mint tkkvi hatóság.

Kelt Hátszegen, 1902. évi február hó 21-én.

Fehér, kir. albiró

Sz. 1361—1901. végrh.

(51) 1—1

**Arverési hirdetmény.**

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1899. évi Ph. 166/2 számú végzése következtében »Crisana» takaréknak és hitelintézet javára Vrács Pável lui Pável és társai ellen 200 kor. s jár. erejéig 1901. évi június hó 4-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 1530 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. Mihucz Nikolae lelkésznél Karasztón két tehén, egy bivaly, két ló és egy teher kocsi. II. Vrács Pável lui Pávelnél Birtinbe négy ló, egy igás szekér, egy pár ló és szerszám nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1899-ik évi Ph. 166/4 sz. végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1898. évi február hó 25. napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 21 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek valamint az alatt felszámított árverés kifizetési díjak erejéig is Karasztó és Birtin községében fentirt végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközölésére 1902. évi márczius hó 29. napjának délelőtti 9 órája határidőül Karasztón és folytatolag Birtinbe kitűzetik és ahhoz a venni szándékorók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1902. évi márczius hó 10. napján.

Szöllősy János,  
kir. bír. végr.

**„Minerva” institut tipografic**

Orăștie, (Szászváros) Str. Beráriei Nr. 8.

Efectuește tot soiul de lucrări apartinătoare artei tipografice.

Editor: Ioan Moța.